Dosarul nr. 2p/s-404/2024, 2-24076956-12-2p/s-12072024

HOTĂRÂRE
în numele Legii

29 noiembrie 2024 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

în componență:

președintele ședinței, judecătorul Viorica Dodon

grefierul Alina Roman

cu participarea:

petiționarilor Nadejda Dobrostomat și Radu Dobrostomat

avocaților Olga Eni și Sergiu Verebceanu

reprezentantul persoanei interesate, Vitalie Cojocaru

examinând în ședință de judecată publică cauza civilă la cererea depusă de petiționarii Nadejda Dobrostomat și Radu Dobrostomat, persoana interesată Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău privind instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutelă,

c o n s t a t ă

La data de 11 iulie 2024 în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a fost înregistrată cererea petiționarilor Nadejda Dobrostomat și Radu Dobrostomat privind instituirea măsurilor de ocrotire judiciară în privința lui *****.

În motivarea cererii indică petiționara Nadejda Dobrostomat că *****, născut la *****, IDNP *****, este *****.

Conform documentelor medicale, ***** se află la evidență în Centrul medicilor de familie nr. 2/1 IMSP AMT Botanica la medicul de familie Oxana Turcea, cu diagnostic clinic: *****, 25 ianuarie 2024, *****

Potrivit Trimiterii-Extras XCDR75 din Fișa de ambulator nr. 767946 a **********, care a fost eliberată pentru numirea tutelei, fiind netransportabil, are capacitatea de autodeservire pierdută, necesită îngrijire permanentă din partea altei

persoane.

Conform concluziei Consiliului Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă a fost încadrat în grad de dezabilitate sever, ce se confirmă prin certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr. *****din *****.

Menționează că ***** locuiește pe adresa *****. ***** Dobrostomat Radu *****are familia lui, dar vine aproape în fiecare zi pentru acordarea ajutorului în îngrijirea *****. ***** necesită îngrijire permanentă din partea altei persoane, el nu vorbește, el nu poate în mod deplin să conștientizeze acțiunile sale și nu-și poate exprima voința sa, nu se poate deplasa independent și este netransportabil. În starea în care se află acum nici nu poate primi un card de pensionar nou în locul celui care expiră în luna iulie.

Consideră că starea-sănătății lui ***** nu permite participarea lui personală la încheierea actelor juridice atât patrimoniale și personale, cât și întru asigurarea vitalității lui este necesară instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Mai indică Dobrostomat Nadejda că, având vârsta de *****de ani, deseori se îmbolnăvesc și ***** Dobrostomat Radu *****acordă ajutor în îngrijirea *****. În afară de ei nu există nici o persoană care ar fi în stare să îngrijească și să reprezinte în continuare interesele lui *****.

Cer petiționarii Nadejda Dobrostomat și Radu Dobrostomat desemnarea lor în calitate de tutori ai persoanei *****.

În ședința de judecată petiționarii Nadejda Dobrostomat și Radu Dobrostomatau susținut cererea, solicitând admiterea ei.

Reprezentanta petiționarei Nadejda Dobrostomat, avocata Olga Eni în ședința de judecată a susținut cererea, solicitând admiterea ei.

Autoritatea tutelară Pretura sectorului Botanica, reprezentată de Vitalie Cojocaru în ședința de judecată a susținut integral cererea pe motivele invocate în referință.

Avocatul desemnat pentru reprezentarea intereselor persoanei în privința căreia se solicită aplicarea măsurilor de ocrotire judiciară, Sergiu Verebceanu în ședința de judecată a comunicat că consideră cererea întemeiată, inclusiv referitor la termenul de aplicare a măsurilor de ocrotire judiciară, mai invocând și necesitatea ca instanța să se expună referitor la privarea lui ***** de dreptul la vot, cu informarea CEC în modul corespunzător.

Persoana în privința căreia se solicită aplicarea măsurilor de ocrotire judiciară, *****, în ședința de judecată din data de 29 noiembrie 2024 nu s-a prezentat, instanța a dispus imposibilitatea audierii în ședința de judecată.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 279 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauzele cu privire la măsurile de ocrotire contractuale şi judiciare.

În conformitate cu art. 302 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă).

Conform art. 32 alin. (1) Cod civil, în condițiile prezentului cod, în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voinţa poate fi instituită, prin hotărâre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.

Conform art. 65 alin. alin. (1), (2), (6) Cod civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa. Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atât a persoanei, cât şi a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii. La luarea oricărei decizii care vizează persoana în privinţa căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanţa de judecată, autoritatea tutelară şi persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorinţelor şi sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorinţele şi sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sânt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepţia cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare.

Conform art. 92 Cod civil, măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi

proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.

Conform art. 94 alin. (1) lit. d) Cod civil, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către ruda sau afinul persoanei indicate la lit. a).

Nadejda Dobrostomat și Radu Dobrostomat au depus în instanța de judecată cerere privind instituirea măsurilor de ocrotire judiciară în privința lui *****.

Conform materialelor dosarului, s-a stabilit că Nadejda Dobrostomat este *****persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutelă, fapt invocat de aceasta și constatat prin ***** (fila cauzei 15). La fel, s-a stabilit că Radu Dobrostomat este ***** persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutelă, fapt invocat de acesta și constatat prin *****, anexat la materialele cauzei (fila cauzei 12).

La fel, instanța menționează că petiționara a prezentat instanței raportul de expertiză extrajudiciară nr. 202435A0733 din data de 15 noiembrie 2024, conform căruia expertizatul ***** suferă de demență nespecificată, care deteriorează profund multiple funcții corticale superioare și anume memoria, gândirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale. Ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar asistarea sau reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, el având discernământul psihic abolit în totalitate. Reieșind din starea psihică ***** nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual (din ianuarie 2024 și până în prezent nu se deplasează desinestătător, este țintuit în limitele patului, nu vorbește). Se mai indică în raport că, reieșind din starea psihică a lui ***** ***** și stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil ca starea lui să se îmbunătățească, maladia psihică cronică de care suferă acesta este boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea ameliorării semnificative sau însănătoșirii este mai mult ca rezervat (filele cauzei 58-61).

La fel, din materialele cauzei se atestă că ***** este încadrat în grad de dizabilitate sever – conform certificatului de încadrare în grad de dizabilitate și capacitate nr. *****din *****, eliberat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă (fila 16).

Astfel, potrivit art. 102 alin. (3), (4) Cod civil, în privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art. 65 alin. (1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu

poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Din prevederile art. 103 Cod civil, reiese că tutela se stabilește pentru maxim 5 ani, însă instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

Din concluziile raportului de expertiză extrajudiciară indicat supra se atestă, cu certitudine, că ***** suferă de maladie psihică cronică: demență nespecidficată: care deterioarează profunt multiple funcții corticale superioare și anume memoria, gândirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesară asistarea sau reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, el având discernământul abolit în totalitate. Precum și se indică că reieșind din starea psihică a lui ***** și stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil ca starea sa să se îmbunătățească, maladie psihică cronică de care suferă acesta este boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea ameliorării semnificative sau însănătoșirii este mai mult ca rezervat.

Astfel, se atestă că ***** nu poate conștientiza şi dirija acțiunile sale precum și să-și exprime voința.

În conformitate cu principiul nemijlocirii, instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.

Totodată, luând în considerație faptul că cumulul de probe administrate denotă cu certitudine că persoana fizică *****, în urma unei boli mintale nu poate, în mod deplin, conștientiza acţiunile sale ori exprima voinţa și urmează să beneficieze de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa.

Astfel, ținând cont de concluziile raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, instanța urmează a dispune instituirea tutelei în privința persoanei ***** pe un termen maxim de 10 ani, solicitarea petiționarei fiind pasibilă de admitere.

Conform art. 107 alin. (1) Cod civil, curatorul și tutorele sânt desemnați de către instanţa de judecată.

Conform art. 108 alin. alin. (1) și (2) Cod civil, în absenţa instrucţiunilor în vederea ocrotirii, indicate la art. 69, instanţa de judecată desemnează în calitate de curator sau tutore soţul persoanei ocrotite ori pe cel cu care persoana ocrotită a locuit cel puţin 3 ani, cu excepţia cazului în care convieţuirea lor a încetat sau dacă un alt motiv întemeiat împiedică desemnarea acestuia. Dacă desemnarea curatorului sau tutorelui conform alin. (1) este imposibilă, instanţa de judecată desemnează în calitate de curator sau tutore părintele, ruda sau o altă persoană care locuieşte cu persoana ocrotită ori care menţine legături puternice şi stabile cu aceasta, cu excepţia cazului în care un motiv întemeiat împiedică desemnarea persoanei respective.

În aceste circumstanețe, se constată că este posibilă numirea în calitate de tutore a lui ***** pe *****Nadejda Dobrostomat și pe feciorul Radu Dobrostomat, or, nu există vreo restricție legală și/sau de fapt în vederea numirii Nadejdei Dobrostomat și lui Radu Dobrostomat în calitate de tutori, deoarece ei asigura efectiv apărarea și reprezentarea drepturilor lui *****.

În circumstanțele constatate, instanța de judecată consideră întemeiată cererea depusă de petiționari, din care motive aceasta se admite integral, cu instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei fizice *****, în următoarele condiții: măsura de ocrotire este valabilă pe termen de 10 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, Nadejda Dobrostomat și Radu Dobrostomat se desemnează în calitate de tutori în privința lui *****.

Totodată, reieșind din prevederile art. 308^{11} Codul de procedură civilă, ***** urmează a fi privată de dreptul la vot stabilit în Codul Electoral.

În conformitate cu art. art. 65, 92, 102-103, 112 Cod civil, art. 302-308^{12}, art. art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se admite cererea depusă de petiționarii Nadejda Dobrostomat și Radu Dobrostomat, persoana interesată Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău privind instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutelă.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privinţa lui *****, IDNP *****, născut la *****, pentru o perioadă de 10 (zece) ani și se desemnează tutori Nadejda Dobrostomat, IDNP *****, născută la *****, și Radu Dobrostomat, IDNP *****, născut la *****.

Se privează *****, IDNP *****, născut la ***** de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

Hotărârea definitivă se expediază în adresa Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, în conformitate cu art. 308^{14} Cod de procedură civilă, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecătorul Viorica Dodon